OBAVIJEST KOMISIJE

Smjernice za obrađene primjerke u okviru propisa EU-a o trgovini divljim vrstama

(2017/C 154/07)

Ove smjernice služe kao pomoć državama članicama EU-a i dionicima pri procjenjivanju onoga što se može ili ne može smatrati „obrađenim primjercima koji su stečeni prije više od 50 godina" („obrađeni primjerci") u okviru propisa EU-a o trgovini divljim vrstama ([1]) te bi stoga trebale biti korisne pri donošenju odluke o tome kada za obrađene primjerke treba primijeniti opće odstupanje, a kada je potrebno ishoditi potvrdu za trgovinu unutar EU-a za primjerke vrsta navedenih u Prilogu A Uredbi Vijeća (EZ) br. 338/97.

Ove smjernice mogu se primjenjivati i u slučajevima unošenja u EU ili (ponovnog) izvoza iz EU-a ako su uvjeti za izdavanje uvoznih ili izvoznih dozvola/potvrda o ponovnom izvozu za obrađene primjerke vrsta navedenih u prilozima Uredbi (EZ) br. 338/97 manje ograničavajući nego za druge primjerke tih vrsta ([2]).

Radi velike raznolikosti i raspona predmeta koji mogu biti obuhvaćeni definicijom obrađenih primjeraka, ove smjernice služe samo kao pomoćni vodič pri procjenjivanju može li se primijeniti definicija obrađenih primjeraka. U slučaju bilo kakve dvojbe o tome treba li se predmet smatrati obrađenim primjerkom, trebalo bi upravnom tijelu za CITES podnijeti zahtjev za izdavanje potvrde o komercijalnoj upotrebi za trgovinu unutar EU-a.

Ovo su smjernice koje su pripremile službe Komisije i koje je jednoglasno prihvatila skupina stručnjaka nadležnih upravnih tijela za CITES.

Njima se izražava način na koji Komisija tumači Uredbu (EZ) br. 338/97 i mjere za koje smatra da predstavljaju najbolju praksu. One trebaju poslužiti kao pomoć nacionalnim tijelima, građanima i poduzećima u primjeni propisa EU-a o trgovini divljim vrstama. Za tumačenje prava Unije na pravno obvezujući način nadležan je samo Sud Europske unije.

Neke države članice EU-a i druge zemlje koje nisu članice EU-a mogu primjenjivati stroža nacionalna pravila kontrole na predmete koji se mogu ili ne mogu upotrebljavati u komercijalne svrhe. Stoga bi prije preseljenja obrađenog primjerka trebalo provjeriti pravila koja su na snazi u zemlji odredišta.

1. Uvod

1.1. Definicija „obrađenog primjerka" nalazi se u članku 2. točki (w) Uredbe Vijeća (EZ) br. 338/97:

> „obrađeni primjerci stečeni prije više od 50 godina" znači primjerci koji su znatno promijenjeni u odnosu na svoje prirodno sirovo stanje za nakit, ukrase, umjetnost, predmete za praktičnu upotrebu ili glazbene instrumente više od 50 godina prije stupanja na snagu ove Uredbe ([3]) i za koje je upravnom tijelu predmetne države članice pružen zadovoljavajući dokaz da su stečeni u takvim stanjima. Takvi će se primjerci smatrati obrađenima samo ako je jasno da se nalaze u jednoj od prethodno navedenih kategorija i ako im nije potrebno daljnje rezbarenje, oblikovanje ni izrada kako bi postigli svoju svrhu.

Primjerke koje se smatra obrađenim primjercima obično se naziva „antikvitetima".

Ove se smjernice primjenjuju na sve slučajeve na koje se primjenjuje i definicija obrađenih primjeraka iz propisa EU-a o trgovini divljim vrstama, osobito iz:

— članka 4. Uredbe (EZ) br. 338/97 o unošenju u Zajednicu,

— članka 5. Uredbe (EZ) br. 338/97 o izvozu i ponovnom izvozu iz Zajednice,

— članka 8. Uredbe (EZ) br. 338/97 o odredbama koje se odnose na kontrolu komercijalnih djelatnosti unutar EU-a,

([1]) UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 338/97 od 9. prosinca 1996. o zaštiti vrsta divlje faune i flore uređenjem trgovine njima (SL L 61, 3.3.1997., str. 1.) te propisi kojima se ona provodi.
([2]) Vidjeti članak 4. stavak 5. točku (b) i članak 5. stavak 6. točku i. Uredbe (EZ) br. 338/97.
([3]) „50 godina prije stupanja na snagu ove Uredbe" znači prije 3. ožujka 1947.

— članka 62. stavka 3. Uredbe Komisije (EZ) br. 865/2006 [1] o općim izuzecima od članka 8. stavaka 1. i 3. Uredbe (EZ) br. 338/97.

1.2. U skladu s prethodno navedenom definicijom „obrađenog primjerka", upravnom tijelu predmetne države članice mora biti pružen zadovoljavajući dokaz da je primjerak stečen u uvjetima koji odgovaraju definiciji obrađenog primjerka.

Definicija se može raščlaniti na sljedeće kriterije, od kojih je svaki potrebno procijeniti:

— predmet je izrađen/obrađen prije 3. ožujka 1947.,

— predmet je znatno promijenjen u odnosu na svoje prirodno stanje,

— predmet jasno spada u jednu od sljedećih kategorija – nakit, ukrasi, umjetnost, predmeti za praktičnu upotrebu, glazbeni instrumenti – i nije mu potrebno daljnje rezbarenje, oblikovanje ni izrada kako bi postigao svoju svrhu,

— upravnom tijelu predmetne države članice mora biti pružen zadovoljavajući dokaz da je primjerak stečen pod takvim uvjetima.

Ovim smjernicama ti se kriteriji obrađuju davanjem odgovora na sljedeća pitanja:

a) kako procijeniti je li primjerak izrađen/obrađen prije 3. ožujka 1947.,

b) kako procijeniti je li primjerak znatno promijenjen u odnosu na svoje prirodno sirovo stanje za nakit, ukrase, umjetnost, predmete za praktičnu upotrebu ili glazbene instrumente i nije mu potrebno daljnje rezbarenje, oblikovanje ni izrada kako bi postigao svoju svrhu,

c) kako procijeniti je li stupanj obnove primjerka prihvatljiv s obzirom na daljnje ispunjavanje kriterija *nije mu potrebno daljnje rezbarenje, oblikovanje ni izrada kako bi postigao svoju svrhu*,

d) kako procijeniti je li upravnom tijelu predmetne države članice pružen zadovoljavajući dokaz da je primjerak stečen u uvjetima koji odgovaraju definiciji „obrađenog primjerka".

2. Procjenjivanje je li primjerak izrađen/obrađen prije 3. ožujka 1947.

2.1. Primjerak je morao biti izrađen/obrađen više od 50 godina prije stupanja na snagu Uredbe (EZ) br. 338/97, tj. prije 3. ožujka 1947.

2.2. Primjerke koji su ponovno obrađivani prije 3. ožujka 1947. može se smatrati obrađenim primjercima za potrebe odstupanja ako ispunjavaju ostale uvjete iz definicije obrađenog primjerka.

2.3. Primjerak koji je obrađen ili ponovno obrađen nakon 1947. ne bi odgovarao definiciji čak i ako bi se utvrdilo da potječe iz razdoblja prije 3. ožujka 1947. Primjerice, biljarska kugla od bjelokosti koja je ponovno obrađena u držak štapa za hodanje ne bi ispunjavala uvjete za odstupanje ako je ponovno obrađena šezdesetih godina 20. stoljeća čak i ako se utvrdi da potječe iz razdoblja prije 1947. Drugi primjer bio bi drvna sirovina koja može potjecati iz razdoblja prije 1947., ali je od nje izrađeni primjerak obrađen nakon 3. ožujka 1947.

2.4. Osoba koja je stekla primjerak/primjerke prije 3. ožujka 1947. ne mora biti sadašnji vlasnik.

3. Procjenjivanje jesu li primjerci „znatno promijenjeni u odnosu na svoje prirodno sirovo stanje za nakit, ukrase, umjetnost, predmete za praktičnu upotrebu ili glazbene instrumente"

3.1. Svrha promjene primjerka mora **jasno** biti za nakit, ukrase, umjetnost, predmete za praktičnu upotrebu ili glazbene instrumente. Uz to primjerku ne bi trebalo biti potrebno daljnje rezbarenje, oblikovanje ni izrada kako bi postigao svoju svrhu.

3.2. Te se uvjete može procijeniti samo za svaki primjerak posebno (vidjeti i odjeljak 4.).

3.3. Kako bi se smatrao obrađenim primjerkom, dio životinje (kao što su zubi, kljove, rogovi, parošci, koža, kosti ili oklopi) mora biti znatno promijenjen u odnosu na svoje prirodno sirovo stanje, kao na primjer rezbarenjem, graviranjem ili izradom u drugi oblik.

3.4. Poliranjem ili pričvršćivanjem primjerka na drugi materijal, kao što je postavljanje, ne ispunjavaju se uvjeti na temelju kojih bi se predmet smatralo obrađenim primjerkom.

[1] Uredba Komisije (EZ) br. 865/2006 od 4. svibnja 2006. o utvrđivanju detaljnih pravila o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 338/97 o zaštiti vrsta divlje faune i flore uređenjem trgovine njima (SL L 166, 19.6.2006., str. 1.).

3.5. Svaka promjena na primjerku trebala bi biti nepovratna. Ne smije postojati nikakva pobuda ni namjera za upotrebu primjerka u druge svrhe.

3.6. Za slonovaču to znači da se neobrađene kljove ili njihovi komadi (koji mogu biti polirani, ali ne smiju biti rezbareni ili gravirani), bez obzira na to jesu li ili nisu pričvršćeni na lubanju, ne smatraju obrađenim primjercima ([1]). Da bi se kljova ili njezin dio smatrali obrađenima, primjerak se moralo podvrgnuti znatnom rezbarenju ili graviranju na najmanje 90 % njegove površine. Blago rezbarenje, graviranje ili izrada površinskih oznaka pri kojima oblik kljove ostaje u velikoj mjeri nepromijenjen u odnosu na svoje prirodno sirovo stanje ne bi se smatralo obradom.

3.7. Za rog nosoroga ili njegov dio, blago rezbarenje, graviranje ili izrada površinskih oznaka pri kojima oblik roga ostaje u velikoj mjeri nepromijenjen u odnosu na svoje prirodno sirovo stanje ne bi se smatralo obradom.

3.8. Primjerci rogova nosoroga kao što su cijeli rogovi ili njihovi dijelovi u koje su umetnuti satovi, tintarnice, barometri ili drugi predmeti, ako rog ostaje u velikoj mjeri nepromijenjen i/ili ako se može neovisno dokazati da nema dovoljnu umjetničku vrijednost u skladu sa stavkom 5.6. ovih smjernica, ne smatraju se obrađenim primjercima. Smjernice EU-a o izvozu, ponovnom izvozu, uvozu i trgovini rogovima nosoroga unutar Unije ([2]) također bi trebalo uzeti u obzir.

3.9. Lubanje, kosture (bilo da su potpuno ili djelomično sačuvani) ili pojedinačne kosti koji su bili očišćeni, izbrušeni, polirani, postavljeni ili na neki drugi način pripravljeni ne bi se smatralo obrađenim primjercima. Lubanje i rogove koji su bili postavljeni (uključujući kada su rogovi pričvršćeni za lubanju), primjerice na drvenu ploču ili bazu, ne bi se smatralo obrađenim primjercima.

3.10. Općenito, preparirane životinje – primjerice postavljene i preparirane ptice – ispunjavale bi kriterij „znatne promjene u odnosu na prirodno sirovo stanje" unutar definicije obrađenih primjeraka (vidjeti Sud Europske unije, predmet C-154-2).

3.11. U Dodatku I. ovim smjernicama nalaze se ogledni primjeri za primjerke koje se, iako su u svom konačnom stanju stečeni prije 3. ožujka 1947., ne bi smatralo obrađenim primjercima jer nisu bili dovoljno promijenjeni.

3.12. U Dodatku II. ovim smjernicama nalaze se ogledni primjeri za primjerke stečene u svom konačnom stanju prije 3. ožujka 1947., kojima se često komercijalno trgovalo, koje bi se smatralo obrađenim primjercima jer su bili dovoljno promijenjeni.

4. Procjenjivanje je li stupanj „obnove" ili „ponovne obrade" primjerka prihvatljiv s obzirom na daljnje ispunjavanje kriterija *nije mu potrebno daljnje rezbarenje, oblikovanje ni izrada kako bi postigao svoju svrhu*

4.1. Općenito, „obrađeni primjerci" ne mogu se ponovno obrađivati i moraju ostati u svom izvornom „obrađenom" stanju nakon 3. ožujka 1947., bez obzira na starost predmetnog materijala ([3]).

4.2. Međutim, nerealno je očekivati da će predmeti opstati nekoliko stoljeća u svom izvornom obliku te su stoga zakonite komercijalne djelatnosti uključene u obnovu antikviteta dopuštene. Obnovom se ne može promijeniti ispunjavanje izvorno zamišljene svrhe primjerka.

4.3. Ponovna obrada upotrebom materijala navedenih u CITES-u koji su stečeni nakon 3. ožujka 1947. značilo bi da se predmet ne bi više smatrao obrađenim primjerkom. Na primjer, primjerci izrađeni od drveta koje potječe od biljke *Dalbergia nigra* (palisandrovina) kao što su podne daske ili paneli koji su ponovno obrađeni kako bi se izradilo tijelo za nove gitare ne bi se smatralo obnovom. Iz opsega definicije isključila bi se i upotreba dvaju oštećenih predmeta za izradu jednog potpunog. Na primjer, ako se uzmu dvije oštećene kutijice za čaj te se obje potpuno rastave, a od njihovih se neoštećenih dijelova sastavi nova kutijica za čaj, ona ne bi odgovarala definiciji.

([1]) Rezolucija 10.10. Konferencije stranaka CITES-a (Rev. CoP17): a) pojam „sirove bjelokosti" obuhvaća sve cijele slonove kljove, polirane ili nepolirane i u bilo kojem obliku, te svu slonovaču u rezanim komadima, poliranu ili nepoliranu i na bilo koji način promijenjenu u odnosu na svoj izvorni oblik, osim „obrađene bjelokosti"; i b) pojam „obrađene bjelokosti" tumači se na način da znači bjelokost koja je rezbarena, oblikovana ili obrađena, potpuno ili djelomično, ali ne obuhvaća cijele kljove u bilo kojem obliku, osim ako je cijela površina rezbarena.

([2]) OBAVIJEST KOMISIJE Smjernice: izvoz, ponovni izvoz, uvoz i trgovina rogovima nosoroga unutar Unije (2016/C 15/02).

([3]) Vidjeti stavke 2.2. i 3.1. ovih smjernica.

4.4. Međutim, za popravak za koji se ne upotrebljavaju materijali navedeni u CITES-u smatralo bi se da odgovara definiciji obrađenog primjerka. Na primjer, zamjenom mjedenih šarki na antiknoj kutijici za čaj novima izrađenima od kornjačevine, koja je navedena u CITES-u, ispunili bi se uvjeti definicije ako su ispunjeni i ostali zahtjevi.

4.5. Mnogi predmeti obnavljaju se uzimanjem materijala s drugih nepopravljivo oštećenih primjeraka kako bi se primjerak koji je u dobrom stanju obnovio ili popravio. Kad se za obnovu upotrebljava materijal naveden u CITES-u, taj materijal mora potjecati iz razdoblja prije nego što je vrsta navedena u Konvenciji CITES-a kako bi se obnovljeni predmet još uvijek smatrao obrađenim primjerkom. Na primjer, ako je na namještaju s intarzijom od bjelokosti za popravak oštećenja na izvornoj intarziji potrebno umetnuti dodatnu bjelokost, pod uvjetom da bjelokost koja se upotrebljava za takav popravak potječe iz razdoblja prije nego što je vrsta navedena u Konvenciji CITES-a (tj. „predkonvencijska"), taj bi se postupak mogao smatrati obnovom te bi se predmet još uvijek mogao smatrati obrađenim primjerkom ako su ispunjeni i ostali zahtjevi. Jednako tako bi se uzimanje predkonvencijske kornjačevine s jedne kutijice za čaj kako bi se obnovila druga moglo smatrati obnovom, a ne ponovnom obradom.

5. Procjenjivanje je li upravnom tijelu predmetne države članice pružen zadovoljavajući dokaz da je primjerak stečen u uvjetima koji odgovaraju definiciji „obrađenog primjerka"

5.1. Odgovornost za dokazivanje da određeni primjerak odgovara definiciji obrađenog primjerka na vlasniku je predmeta ili trgovcu.

5.2. Po primitku zahtjeva upravna će tijela pri donošenju odluke o tome zadovoljava li predmet uvjete kako bi ga se smatralo obrađenim primjerkom uzeti u obzir propise EU-a o trgovini divljim vrstama, ove smjernice, sve druge relevantne smjernice za određenu vrstu te prethodne propise.

5.3. Osim u slučajevima iz stavka 5.6. upravnom tijelu bilo bi prihvatljivo da osoba sa stručnim iskustvom iz odgovarajućeg područja potvrdi starost obrađenog primjerka i procijeni može li se primjerak smatrati nakitom, ukrasom ili umjetnošću. To bi mogao biti stručnjak za antikvitete, kustos u muzeju itd. s ovlaštenjem odgovarajućeg trgovinskog udruženja, predstavničkog tijela ili slične organizacije. To može biti osoba uključena u povezanu komercijalnu upotrebu predmetnog primjerka ako osoba ima odgovarajuće stručno znanje.

5.4. Neke države članice mogu se osloniti na određene osobe za procjenu starosti primjerka i utvrđivanje toga može li se primjerak smatrati nakitom, ukrasom ili umjetnošću, što bi podnositelji zahtjeva trebali provjeriti sa svojim upravnim tijelom.

5.5. Dokaz o podrijetlu koji je vlasnik dostavio u obliku izvornih datiranih računa ili potvrda o kupnji, ili datiranih novinskih članaka koji sadržavaju fotografije ili detaljne opise primjerka, upravnom tijelu za CITES također može biti prihvatljiv kao dokaz o starosti primjerka.

5.6. Međutim, ako upravno tijelo ima dvojbi u pogledu starosti primjerka ili toga može li se primjerak smatrati nakitom, ukrasom ili umjetnošću, posebno ako se radi o vrstama visokog rizika kao što su slonovi, nosorozi i tigrovi, i/ili ako se sumnja na namjerno nepridržavanje pravila, upravno tijelo može donijeti odluku da bi stručnjak koji nije uključen u komercijalno iskorištavanje predmetnog primjerka trebao provesti neovisnu provjeru. Nju, primjerice, ne bi trebao provoditi kupac ili prodavatelj ili drugi posrednik, kao što je aukcijska kuća, koji je uključen u prodaju primjerka.

5.7. Takva neovisna provjera starosti primjerka može uključivati i provjeru bilo kojom raspoloživom znanstvenom metodom (kao što je, na primjer, radiougljično datiranje). Međutim, pri podnošenju zahtjeva za takvu dodatnu neovisnu provjeru trebalo bi uzeti u obzir činjenicu da je čak i upotrebom takvih metoda ponekad teško postići točno datiranje te da je možda potrebno uzeti velike uzorke s primjerka, što može dovesti do oštećenja primjerka te negativno utjecati na njegovu umjetničku i novčanu vrijednost.

5.8. Prepariranim životinjama, posebno pticama grabljivicama, teško je odrediti starost te može biti teško dokazati da se primjerak nalazio u svom konačnom stanju prije 3. ožujka 1947. Postupak provjere može se dodatno otežati ako je prethodno izvršena obnova preparirane životinje. Da bi se obnovljena preparirana životinja mogla smatrati obrađenim primjerkom upravnom tijelu potrebno je pružiti dovoljno dokaza o izvornom obrađenom stanju primjerka prilikom njegova stjecanja.

5.9. Upravna tijela mogu zatražiti ili uvesti dodatne mjere koje treba primjenjivati pri procjenjivanju te je stoga važno da podnositelj zahtjeva prilikom njegova podnošenja provjeri jesu li pružene sve potrebne informacije.

Dodatak I.

PRIMJERI PREDMETA KOJE SE NE BI SMATRALO „OBRAĐENIM PRIMJERCIMA"

Nerezbarene kljove ili njihove dijelove, iako su dio cjelovitog antiknog predmeta, ne bi se smatralo „obrađenima". Postoje i primjeri za takve predmete koji su izrađeni od roga nosoroga, kljova narvala i kandža tigra.

Rezbarena kljova slona nije znatno rezbarena niti gravirana na najmanje 90 % svoje površine te ju se ne bi smatralo „obrađenom".

Cjeloviti oklopi morskih kornjača često se javljaju na tržištu, ali ih se ne bi smatralo „obrađenima" osim ako je preparirana životinja još pričvršćena za oklop. Lakiranje i/ili poliranje oklopa ne bi se smatralo „obradom". „Obradom" se ne bi smatralo ni dodavanje pričvrsnih elemenata za postavljanje na zid.

Pile pilana ne bi se smatralo obrađenim primjercima.

Kljove narvala i cjelovite zube kitova ne bi se smatralo obrađenim primjercima. Međutim, vidjeti rezbariju pod obrađenim primjercima u Odjeljku „Umjetnost".

Rog nosoroga i ostale primjerke iz Priloga A ako su rogovi i/ili lubanje postavljeni na drvenu ploču ne bi se smatralo obrađenim primjercima. Posebnu bi pozornost trebalo obratiti na primjerke rogova nosoroga koji se često kupuju i prodaju (često po jedinici mase) po znatno uvećanim cijenama kako bi se ostvario pristup nezakonitom tržištu proizvoda za tradicionalnu medicinu. Ostali primjerci rogova nosoroga koji nisu znatno promijenjeni u odnosu na svoje prirodno sirovo stanje, kao kad su u njih umetnuti drugi predmeti (npr. satovi, tintarnice, barometri ili drugo) ne bi se smatralo „obrađenima".

Narukvica od kandža tigra postavljenih u srebro. S obzirom na to da su same kandže tigra „neobrađene", tj. nepromijenjene u odnosu na svoje prirodno stanje, ne bi ih se smatralo obrađenim primjerkom.

Dodatak II.

PRIMJERI PREDMETA KOJE BI SE VJEROJATNO SMATRALO „OBRAĐENIM PRIMJERCIMA"

Odjeljak 1. Nakit i ukrasi

Odjeljak 2. Umjetnost

Odjeljak 3. Predmeti za praktičnu upotrebu

Odjeljak 4. Glazbeni instrumenti

Odjeljak 1. – Nakit i ukrasi

Rezbarena narukvica od bjelokosti pod uvjetom da potječe iz razdoblja prije ožujka 1947. Međutim, mnogo je primjera suvremenih narukvica koje se predstavlja kao „antikvitete" te bi se na to trebalo obratiti pozornost prije dogovaranja prodaje takvih predmeta. Samo vrijeme obrade ne može se odrediti, što znači da bi za određivanje starosti takvog primjerka bilo potrebno pružiti dokumentirane dokaze.

Rezbarene kuglice od bjelokosti, radi istih razloga kao što su oni prethodno navedeni.

Odjeljak 2. – Umjetnost

Rezbareni pehar za libaciju od roga nosoroga. Starost obično utvrđuju stručnjaci iz industrije antikviteta. Većina primjera koje se može vidjeti na priznatim tržištima vjerojatno će potjecati iz 18. stoljeća i ranije.

Kljovu slona rezbarenu na najmanje 90 % svoje površine vjerojatno se može smatrati „obrađenim primjerkom".

Rezbarena figurica od bjelokosti.

Obredna žlica od roga nosoroga.

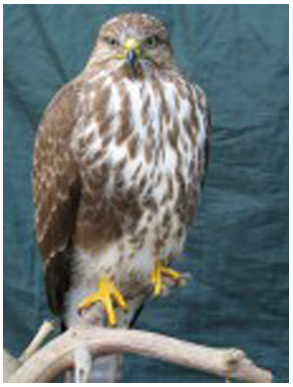

Preparirani primjerci (ali imati na umu savjete o „obnovi" iz stavka 5.8.)

Zub kita s rezbarijom (površina primjerka gravirana slikama i/ili slovima, pri čemu je graviranje istaknuto upotrebom pigmenta)

Odjeljak 3. – Predmeti za praktičnu upotrebu

Ručne torbice, cipele, novčanici, remeni za ručne satove itd. Obično izrađeni od krokodilske ili zmijske kože.

Ženska cipela od kože aligatora – vrlo popularna tridesetih godina 20. stoljeća, od kada postoje još mnogi primjeri. Obično se prodaje u specijaliziranim prodavaonicama, ali sada sve više putem internetskih trgovina.

Odjeća – imati na umu da je iznimno teško odrediti starost odjevnih predmeta te bi često, osim ako je naveden datum na etiketi ili se starost predmeta može utvrditi iz dokumentacije poduzeća, moglo biti korisno potražiti savjet modnih stručnjaka.

Kutijica za čaj, kućište je često izrađeno od kornjačevine (morska kornjača) ili može sadržavati palisandrovinu ili intarziju od bjelokosti.

Namještaj koji može biti izrađen od palisandrovine ili sadržavati intarziju od bjelokosti.

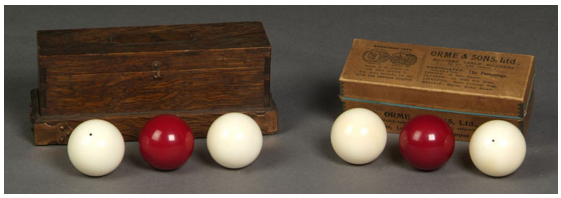

Biljarske kugle od bjelokosti. Imati na umu – često se pojavljuju na tržištu ponovno obrađene u drške/vrške kišobrana ili štapa za hodanje. Ako su takvi primjerci bili „ponovno obrađeni" nakon 3. ožujka 1947., više neće odgovarati definiciji obrađenog primjerka.

Štapovi za hodanje za muškarce s drškom od bjelokosti kakve se često izrađivalo tijekom 18. i 19. stoljeća. Međutim, mora se obratiti pozornost pri uzimanju takvih predmeta na povjerenje jer su mnogi ponovno obrađeni iz drugih primjeraka bjelokosti te su u mnogim slučajevima suvremene izrade.

Stalak za kišobrane od stopala slona koje je preparirano i obloženo drugom tvari te predstavlja „obrađeni primjerak".

Sag od kože tigra – pod uvjetom da je primjerak štavljen. Ako preparirana glava izvorne životinje ostane prirodno pričvršćena za kožu, sag će se vjerojatno smatrati „obrađenim" čak i ako koža nije štavljena. Kandže i zubi ne bi doveli do isključenja sagova ili prepariranih glava ili cjelovitih primjeraka iz definicije.

Kutijicu za čaj od kornjačevine s oblikovanom drvenom glavom i nogama te iznutra izmijenjenu vjerojatno se može smatrati „obrađenim" primjerkom.

Odjeljak 4. – Glazbeni instrumenti

Gajde, koje su često ukrašene okovima od bjelokosti. Ostali drveni puhački instrumenti kao što su klarineti itd. također mogu imati okove od bjelokosti.

Antikni klaviri, koji gotovo uvijek sadržavaju tipke od bjelokosti, ali mogu sadržavati i intarziju od bjelokosti ili marketeriju od palisandrovine. Imati na umu – zamjenske tipke od bjelokosti često se uzimaju s klavira za koje se smatra da ih nije moguće prodati na tržištu za obnovu antikviteta.

Žičani instrumenti kao što su gitare itd. često sadržavaju intarziju od bjelokosti na mostu, hvataljci i vijcima za ugađanje (vijci na koje su žice pričvršćene i zategnute). Mogu sadržavati i tijelo (prednji i stražnji dio) izrađeno od palisandrovine.